

GHEORGHE CODREA: DÍSZLETTERVEK

Megnyitó: 2017. október 5., 18:00 óra

Kiállítás: október 6. – november 18.

Új székhely: Samuil Micu utca, 7. szám

Új nyitva tartás: hétfő – szombat | 10:00 – 18:00

SZERETETTEL MEGHÍVJUK A MEGÚJULT QUADRO GALÉRIA ELSŐ KIÁLLÍTÁSÁRA! A Quadro Galéria kutatások és kiállítás-sorozat segítségével olyan életművekre kívánja felhívni a figyelmet az iparművészet és alkalmazott művészetek területéről egyaránt, amelyek eredményeit a művészetkritika és művészettörténet gyakran figyelmen kívül hagyta – annak ellenére, hogy az itt fellelt újfajta megközelítésmódok igen lényegesek mind a művészettörténet számára, mind annak a korszaknak a jobb megértéséhez, melyben születtek. Gheorghe Codrea – mint a Kolozsvári Román Opera díszlettervezőjének (1956–1989) – scenográfiáira gyakran használták a modern, újító vagy kortárs jelzőt a korabeli sajtóban. Az opera, mint a korban válságban levő műfaj, saját identitását kereste, mely folyamatban a scenográfia jelentette az egyik legfontosabb eszközt az újraértelmezés és modernizálás irányába. Tehát, nekünk is ebben a sajtóságos kontextusban kell látnunk és értelmeznünk a scenográfus tevékenységét.

Gheorghe Codrea kettős képzésben részesült: egyrészt festő – Kolozsváron, a *Ion Andreescu* Képzőművészeti Intézetben 1949-ben elkezdett tanulmányokkal; másrészt pedig díszlettervező – ezen a területen a bukaresti *Nicolae Grigorescu* Képzőművészeti Intézetben 1952–1956 között elmélyített tanulmányokkal. Habár az Intézetben folytatott tanulmányai befejezését követően a Nagyváradi Állami Színházhoz helyezték ki, ő inkább az ezzel azonos kolozsvári állásra versenyvizsgázott, ahova 1956-ban sikeresen fel is vették és ahol 1989-es nyugdíjba vonulásáig folyamatosan dolgozott. Az ötvenes évek realista, narratív látásmódjától indulva, a hatvanas évek közepére egy új vizuális nyelvezet irányába való elmozdulást figyelhetünk meg, amelyben a színpadi térnek sokkal nagyobb szerepe lesz. Codrea lemond a poros és idillikus díszítőelemekről, ezeket stilizált sziluettekkel és

leegyszerűsített színfalakkal helyettesíti, amelyeket hangsúlyos rajzosság jellemez. Szcenográfiai tervei a festő tudásáról árulkodnak, és autonóm műalkotásokká válnak. E tervek túlnyomó része most kerül először bemutatásra a Quadro Galéria kiállításának keretében.

Gheorghe Codreának a hetvenes évek elején egy sor előadásban lehetősége nyílt arra, hogy több irányban is újítsa az eszközt a díszlettervezés terén. Ezek csúcspontját jelentették azok a díszlettervek, amelyeket Liviu Glodeanu *Zamolxe és Ulysses* előadásához készített. A festészet és a rajz a tér nagyvonalú víziójában egyesül, mely térben a művész olyan elemeket használ, melyek a tekintetet úgy irányítják, hogy a játéktér optikailag megnövelt legyen, mélységében vagy esetenként függőlegesen – ilyenképpen sikerül neki a színpadot, tehát a művet is kiemelni egy merev lokalizáltságból. Kevés azon elemek száma is, melyeket Codrea a cselekmény adott korszakának sugalmazására használ, ilyenképpen a díszlettervező megtalálta az egyensúlyt az előadások történeti jellege és azoknak egy időnkívüli vagy kortárs térben való elhelyezése között. Az előadásokban Gheorghe Codrea gyakran alkalmaz kivetített képeket, melyek kortárművészeti aktualitást kölcsönöztek ezeknek. A kiállításban bemutatott díszlettervek és az előadásokról készült fényképek, valamint a 150 oldalas, hiánypótló, gazdagon illusztrált kötet, a romániai kommunizmus nehéz évtizedei alatt a scenográfiai nyelvezet megújítására és modernizálására épülő életmű bemutatását célozza meg.